

File name: Avsnitt 13 - Dannemora gruva ljud.wav
Transcriber: ScriptMe.io
Operator: Magnus Degerman
Date of transcription: Jun 18 2024

[00:00:13:09 - 00:00:27:07]

Ulf: Hej och välkommen till Inblick Östhammar podden för näringslivsutveckling och samhällsutveckling i Östhammars kommun. Ulf Andersson heter jag och det är tisdag och som vanligt har jag med mig Elin Damm. Hej Elin!

[00:00:27:08 - 00:00:28:02]

Elin: Hej Ulf!

[00:00:29:03 - 00:00:30:04]

Ulf: Hur har din vecka varit?

[00:00:30:19 - 00:00:38:22]

Elin: Den har jag bara dag två, men den har varit intensiv med Norduppland satsningen och det har jag sett fram emot mycket när vi ska få träffa Christer.

[00:00:39:13 - 00:00:52:17]

Ulf: Vi poddar det om Norduppland satsningen för några veckor sedan senast. Däremot så poddar vi om om Österbybruk och campingen där vi hade Victoria med oss så vi ska hålla oss kvar vid Österbybruk, eller hur?

[00:00:53:05 - 00:01:00:06]

Elin: Hon höll ju också på och skulle starta eller ta över klättringen i gruvan så det blir en snygg övergång till dagens tema tänker jag.

[00:01:00:16 - 00:01:03:08]

Ulf: Ja, vem är det du har tagit med dig hit idag?

[00:01:03:13 - 00:01:09:24]

Elin: Min kompis Christer, Christer Lindqvist. Han var en favorit gäst när vi hade podden Livesändningar

[00:01:12:07 - 00:01:17:22]

Elin: . Så vi gör en favorit i repris med Christer för att få höra hur det går med Dannemora gruva bland annat.

[00:01:18:03 - 00:01:19:04]

Ulf: Välkommen Christer!

[00:01:19:12 - 00:01:24:19]

Christer Lindqvist: Tack så jättemycket! Vad ska man säga? Fantastiskt att få vara med i det här.

[00:01:25:11 - 00:01:27:21]

Elin: Vi tycker att det är fantastiskt att få vara med på det ni gör.

[00:01:28:11 - 00:01:46:24]

Ulf: Men vi ska ta det från ruta ett. Alla vet ju inte vem Christer är och alla vet inte heller vad Dannemora, Iron eller Grand X är. Det här kanske är luddiga begrepp. Jag tänker att du ska få rita kartbilden lite grann. Vem är Christer Lindqvist och vad är Grand X och vad är Dannemora Iron? Ja.

[00:01:47:14 - 00:02:47:22]

Christer Lindqvist: Jag är en stolt bergs ingenjör från KTH. När jag gick där förra millenniet och har jobbat i gruvindustrin eller gruv utveckling de senaste var nästan 20 år nu. Innan dess höll jag på inom ABB gruppen under lång tid och då fick jag väl egentligen min industriella och affärsmässiga skolning också. Den har varit väldigt användbar. Så det är väl jag bor i Stockholm, 02:02 barn. Min kärlek sedan 1975 är fortfarande min kärlek. Det är fantastiskt. Jag är inne för långa projekt brukar jag säga. Vi har nu två fina barnbarn också så livet leker nu i den ljuva sommartid som vi har är i Gränges. Det är ju en ett bolag eller en koncern. Egentligen har det blivit nu som jobbar med mineral utveckling, gruv, utveckling för den gröna omställningen. Det är fokuset för Gränges och.

[00:02:49:15 - 00:03:07:23]

Christer Lindqvist: Vi tittar på de möjliga projekt som kan bidra till den gröna omställningen. Det är framför allt råvaror, det är järnmalm. I vårt fall har det blivit och det är ju Dannemora. Framför allt då denna stolta gruva som man nu får vara med och delägare i.

[00:03:08:24 - 00:03:15:08]

Ulf: Häftigt Dannemora Iron. Vad är det för den som inte riktigt vet vad det är jag köpte?

[00:03:15:09 - 00:03:32:13]

Christer Lindqvist: Eller vi köpte Dannemora gruvan. Ja, precis nu för fyra år sedan, dagarna före midsommar 2020. Och i den gruvan ligger då så att säga ägar mässigt i dotterbolaget Dannemora Iron AB.

[00:03:32:19 - 00:03:35:09]

Ulf: Okej, så gruvan ägs av Dannemora Iron AB.

[00:03:35:24 - 00:03:39:22]

Christer Lindqvist: Och Dannemora Iron AB ägs av Gränges AB.

[00:03:40:24 - 00:03:50:19]

Ulf: Då har vi klart för oss det och då har vi också tagit del av att Mark och miljödomstolen har givit tillstånd. Visst är det så. Ja, det gjorde de för ett år sedan.

[00:03:50:22 - 00:04:24:13]

Christer Lindqvist: Ja, det är 22 juni fick vi våra tillstånd efterlängtade. Och jag vill understryka att det var på rekordtid. Ingen gruv utvecklingsprojekt i modern tid har fått så snabb tillstånd. Vi fick det 51 veckor efter inlämnande till Mark och miljödomstolen i Nacka och det blev inga överklaganden heller och det är ju vi väldigt stolta över. Det betyder att vi är i samklang med vår vårt närområde så att säga också.

[00:04:26:01 - 00:04:31:18]

Ulf: Och den som lyssnar på den här sändningen undrar Vad händer nu? Vad är nästa steg?

[00:04:32:11 - 00:04:33:23]

Elin: När undrar man? Nog tror jag.

[00:04:34:04 - 00:04:53:11]

Christer Lindqvist: Ja, jo, vi. Sedan vi fick miljö tillståndet så har vi jobbat med förberedelserna för att sätta igång verksamheten i Dannemora, alltså anläggningsarbeten. Och det första vi kommer att göra är att pumpa gruvan fri från vatten.

[00:04:54:03 - 00:04:57:09]

Elin: Det kanske inte alla vet att nu är det vatten hela vägen ner.

[00:04:57:16 - 00:06:29:17]

Christer Lindqvist: Ja, det är vatten upp till nivån 320 ungefär. Så det finns 3 miljoner kubikmeter vatten och det är ju rent vatten egentligen. Vi behöver dock vattenrening för att uppfylla de villkor vi har i vårt miljö tillstånd. Men det är färskvatten eller dricksvatten vi kommer att hälla ut i ån. Det kommer ta ungefär åtta månader att tömma gruvan, så det är det första som kommer att hända. Så fort vi har hittat finansieringen. Det har varit ganska tuffa tider på finansmarknaden. Höga räntor också. Nu är de på väg ner vilket gör att det har varit trögare än vad jag hade räknat med inledningsvis. Men vi är i full fart med förberedelserna med finansieringen och det är det som hindrar oss just nu. Eller är förutsättningen för att vi ska kunna starta då? Först att kunna trycka på pump knappen och börja tömma gruvan och börja bygga de anläggningar som vi behöver bygga upp på ytan i Dannemora. Det blir framför allt en helt komplett anriktningsverk, anläggning och process anläggning som kommer att vara helt sluten. Det kommer inte finnas något buller eller damning av någon större omfattning som det var förra gången, framför allt. Vi vet ju det att det var oro den gången. Eller när vi nu började med våra samråd om hur det skulle kunna bli nu igen. Så där kan vi liksom.

[00:06:30:15 - 00:06:31:03]

Elin: Lugna.

[00:06:31:03 - 00:06:42:00]

Christer Lindqvist: Lugna alla att det kommer vara en helt sluten process. Och det kommer naturligtvis rörelser och sånt där normal industriell verksamhet, men inga höga ljud och så där.

[00:06:42:21 - 00:06:48:07]

Elin: Utifrån blir det en stor byggnad som kommer att ansluta till den byggnad som står där idag, eller hur?

[00:06:49:02 - 00:07:52:01]

Christer Lindqvist: Det sorteringsverk som byggdes förra gången 2012 när man drog igång där kompletterar vi med en vinkel byggnad som det nu blir som är ungefär lika stor, lite högre. Och där inne kommer den våta processen att stå så att vi får ett fantast. En fantastisk produkt den här gången som är helt framtidssäkrad och vi framtidssäkra ju Dannemora gruvan på det här viset. Efterfrågan på den här produkten är helt unikt bra och det råder stort underskott och det kommer fortsätta råda ett underskott på den här höga kvalitén och den används och är nödvändig för den här nya stål framställningen. Fossilfritt stål där man använder järn svamp som insatsvaror i stålverket och för att göra järn, svamp eller direkt reducerat järn så måste man ha väldigt, väldigt hög kvalitet på järnmalmen produkten och den kommer nu från Dannemora. Vi kommer att vara en av dem. Vi kommer sannolikt först med fossilfri produktion också.

[00:07:52:14 - 00:07:57:12]

Ulf: Och det är det som du menar när du säger en grön produkt att det är en fossilfri produktion.

[00:07:58:09 - 00:08:43:13]

Christer Lindqvist: Den är ju det. Och sen är den ju grön av det skälet att den möjliggör ju då den här direkt reduktion processen att framställa järn och stål, stålet, framställningen. Och genom att vi producerar en sådan hög kvalitet så kommer det att innebära och möjliggöra för kunden stålverket och i det här fallet spara upp till lika mycket. Så vi producerar 1 miljon ton järnmalm produkt koncentrat Finfint koncentrat så kommer det att användas i stål processen och det möjliggör en besparing på ungefär 1 miljon ton koldioxid per år och är väldigt, väldigt högt. Och det är det som är den stora nyttan med Dannemora återstart faktiskt.

[00:08:44:07 - 00:08:53:07]

Elin: Och att man får ett grönt stål för att kunna ställa om till framtida hållbara system överhuvudtaget och samhällsbyggnad så kommer vi att behöva det där gröna stålet.

[00:08:54:06 - 00:09:18:18]

Christer Lindqvist: Vi är ju egentligen ligger. Dannemora ligger i framkanten. Det vill jag understryka också för att det är få som kan leverera den här kvaliteten och det kommer vara underskott. Och nu kommer det från Dannemora va, dess anrika bakgrund. Det är en av de första in i den här gröna omställningen möjliggöra den här stål till fossilfria ståltillverkning.

[00:09:20:20 - 00:09:53:24]

Christer Lindqvist: I Sverige, i Europa. För Europa är ju så att de som kan Dannemora historia vet att malmen ifrån Dannemora var ju möjliggörare för Englands, att de blev ledande i den första delen av den industriella revolutionen i slutet på 1700 talet början på 1800 talet. Nu är Dannemora en del av den här nya gröna revolutionen inom ståltillverkning. Det.

[00:09:55:03 - 00:09:59:10]

Christer Lindqvist: Det är så att håret ryser. Man får ståpäls som någon sa.

[00:10:02:12 - 00:10:08:02]

Ulf: Det var en del diskussion kring transporter av malmen. Kan du berätta lite om vad vi står där?

[00:10:10:08 - 00:10:14:18]

Christer Lindqvist: Traditionellt har Hargshamn varit utsklippning hamnen för Dannemora.

[00:10:16:01 - 00:10:26:01]

Christer Lindqvist: Man hade ju också viss leverans ner till Oxelösunds Järnverk på den tiden det begav sig. Fram till SSAB stängde ner 1992.

[00:10:29:20 - 00:11:29:16]

Christer Lindqvist: Gruvan gick förra gången mellan 2 012,15 kr. Då gick alla transporter till Highs hamn. Men det fanns ett underhållsbehov redan då på banan och det har ju då Trafikverket inte sett till att rätta till. Och när nu vi går igång så ser vi det att möjligheten att gå ut via Hargshamn, de finns egentligen inte utan ett ganska kraftigt underhållsarbete och kostsam sådant också. Så nu har vi tittat på Gävle hamn och vi har. Visar det sig att det fanns möjlighet att nå Oxelösund också? Oxelösunds hamn är den största i Östeuropa eller Östersjön och det gör det att att vi kan ta in de största båtarna. Där och då gör det att Dannemora utsklippning blir billigare och vi får bättre lönsamhet framgent i Dannemora. Och det är viktigt vi gör Dannemora robustare på det här viset också.

[00:11:31:18 - 00:11:34:12]

Christer Lindqvist: Så att järnmalmen kommer. Tågen kommer att gå ut mot

[00:11:36:00 - 00:11:53:23]

Christer Lindqvist: Örbyhus och där bygger vi då det långa tåget som sedan kommer gå söderut två gånger om dagen söderut och sen kommer det tillbaka stå tomt. Vi kommer inte

att köra ut någon några tågsätt från Dannemora då under nattetid. Det är inte avsikten i alla fall.

[00:11:55:08 - 00:12:06:07]

Christer Lindqvist: Så det blir lönsammaste vägen ut faktiskt. Och den som gör att Dannemora blir mer robust finansiellt. Det är viktigt inte minst när man ska söka finansiering.

[00:12:07:00 - 00:12:20:24]

Ulf: Om planerna på just finansiering och övrigt övrigt arbete går som det är tänkt. Vad ser du? Vilken tidsplan pratar vi om här? När? När går första tågen? Ja.

[00:12:21:19 - 00:12:41:07]

Christer Lindqvist: Såklart, det är vi väldigt nyfikna på också. Vi har en plan. Vi presenterar en uppdaterad studie, FISA billigt i studie och det är den som nu ligger till grund för finansiering av arbetet och slutligen finansiering. Arbetet i den så ligger det en tidplan där från det att vi börjar.

[00:12:44:03 - 00:13:03:10]

Christer Lindqvist: Pumpa och fram till det att första tåget kan gå. Så ligger det ungefär 26 månader för vi kan starta pumpar, desto snabbare blir det. Men någon gång runt årsskiftet 26 27 skulle jag säga någonstans kanske första kvartalet 27 senast. Då kan vi börja då. Då har vi tågen på rull

[00:13:05:12 - 00:13:06:14]

Christer Lindqvist: produkt ut.

[00:13:07:22 - 00:13:10:23]

Ulf: Spännande! Vilka är det som köper den här produkten?

[00:13:12:03 - 00:13:53:15]

Christer Lindqvist: Det här är ju då de framför allt det här är en exklusiv produkt. Bra prissatt, robust på det vid prissättning. Det är en grön produkt så det ska ju också till en premie. Så de som köper det här, det är de stålverken som är kommer att leverera till bilindustrin till exempel. Eller vitvaror industrin som kräver fossilfritt stål och då måste man säkra upp råvaran och då är det Dannemora som är först ut i Europa. LKAB har levererat under många år naturligtvis, men om man tittar på den privata sektorn så kommer det att vara vi som är först ut och

[00:13:55:00 - 00:13:59:10]

Christer Lindqvist: Dannemora med sin miljon ton kommer motsvarar ungefär 700 noll

[00:14:01:00 - 00:14:17:19]

Christer Lindqvist: ton stål. Så det är inte små, små kvantiteter vi bidrar till. Det är

stålverken nere i Europa framförallt möjligen H2 Green still när det är dem när de kommer igång. Vi vet att de kommer.

[00:14:17:19 - 00:14:18:01]

Speaker S4: Igång.

[00:14:18:18 - 00:14:52:17]

Christer Lindqvist: Så att det som är mellan steget här är att vår produkt måste politiseras. Det vill säga det måste göras kulor och det är ju frågan var kör man det Då och då kör man det kanske till nordafrikanska kusten för att sedan ta in den här pellets eller kus vintern som man kallar det för också in i Europa. Men det finns ju planer på nya pellets också och där ligger just Gränges väldigt välplacerat. Kan jag säga

[00:14:54:16 - 00:14:56:05]

Christer Lindqvist: att Sydved arrangerar affären nu då?

[00:14:57:00 - 00:15:11:05]

Elin: Ja, den ska vi också säga någonting om. Men jag tänkte bara fråga hur. Ibland har jag fått frågan nu på senaste När kommer de att börja anställa folk i Dannemora? Finns det någon tidplan för det? Och vill du säga något om hur många som kommer att behövas för att driva gruvan? Ja.

[00:15:11:17 - 00:15:39:20]

Christer Lindqvist: Absolut. Det finns en bild studion som vi nu har tagit fram. Nu vet vi bemanningen också. Den kommer att vara 180 personer direkt anställda. Vi kommer inte att använda särskilt mycket entreprenörer i gruvan. Lite för tunnel, drivning och sånt. Men inte när det gäller malm produktion för det är kvaliteten på utlastning är väldigt viktig. Men vi räknar vi med att bara börja anställa

[00:15:42:03 - 00:16:09:08]

Christer Lindqvist: någon gång under 2026. Vi har redan förberett så att det finns redan idag en portal på hemsidan där man kan lägga in sin hem sitt CV och då sorteras man in och blir kommer att bli kontaktad när det väl gäller och när vi börjar rekrytera. Då blir man direkt inbjuden också. Så jag uppmanar intresserade att lägga upp sitt CV hos oss på vår hemsida.

[00:16:09:17 - 00:16:19:04]

Elin: Vi delar den länken också under där man kan klicka sig fram hit. Men du sa ett konstigt ord alldeles nyss som du har blivit pappa till en gruva till syd.

[00:16:19:07 - 00:16:20:12]

Ulf: Ranger var det konstiga ordet.

[00:16:20:15 - 00:16:21:20]

Elin: Det var det konstiga ordet.

[00:16:23:09 - 00:16:24:07]

Elin: Det är ingen liten gruva.

[00:16:24:11 - 00:16:32:23]

Christer Lindqvist: Eller ja, den är lite större. Det är Norges största gruva. Och den järnmalm gruva. Den har samma kvalitéer som Dannemora, men.

[00:16:35:04 - 00:18:15:01]

Christer Lindqvist: Det är ett öppet dagbrott. Den dagbrott, gruva inte underjord som det syns mycket mera. Mörk påverkan är mycket större jämfört med Dannemora. Man ser egentligen ingenting av den enorma infrastrukturen underjord. Sydvatten är den tredje största gruvan i Europa. Också den är kommer att kunna producera upp till 4 miljoner ton. Ska vi jämföra det med Dannemora 1 miljon ton? Så tillsammans kommer Gränges kunna leverera upp till 5 miljoner ton och då blir det en besparing på upp till 5 miljoner ton koldioxid per år. Det är signifikant mer än 10 % av Sveriges totala CO2 utsläpp och Norge samtidigt, så att det här är en gruva som vi förvärvat har gjort precis nu och vi har en partner med oss i det här. Precis som i Dannemora så har vi ett internationellt gruvbolag som heter Anglo American. Det är ett av de 50 största gruvbolaget i världen och jobbar bara med högkvalitativa järnmalm produkter. De. Har vi valt som vår partner bad om att få bli partner med oss. Vi hade fem andra vi valde mellan och vi valde Anglo American för att de är ett riktigt gruvbolag. Så vi upplever det som otroligt. Det är en kvalitetsstämpel som alla juniora gruv utvecklare drömmer om. Det har vi lyckats med och det gjorde vi förra året. Det var helt och hållet beroende på framgångarna med Dannemora gruvans utveckling.

[00:18:16:00 - 00:18:17:00]

Elin: Jätteroligt att höra!

[00:18:17:09 - 00:18:31:00]

Ulf: Du talar om Dannemora med så stort hjärta så det är svårt att inte låta sig ryckas med i det så att säga. Det är jätteinspirerande att höra dig berätta om om satsningen i Dannemora och nu också i Norge.

[00:18:32:04 - 00:18:36:00]

Elin: Vi kommer säkert att bjuda in dig igen, för vi kommer att vilja höra vad som händer.

[00:18:37:08 - 00:18:38:22]

Christer Lindqvist: Jag kommer när som helst.

[00:18:39:10 - 00:18:40:10]

Elin: Det låter strålande.

[00:18:40:18 - 00:18:46:18]

Ulf: Då var vi klara den här gången. Tack så mycket Christer för att du hade möjlighet att vara med oss.

[00:18:47:04 - 00:18:48:06]

Christer Lindqvist: Tack så jättemycket.

[00:18:48:24 - 00:18:57:00]

Ulf: Och tack säger vi också till dig som lyssnade på den här sändningen och vi sänder igen nästa tisdag. På återhörande! Tack Elin! Tack!